

FŐVÁROSI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

1052 Budapest Városház u. 9-11.
Telefon: 327-1644, telefax: 327-1855

A Fővárosi Választási Bizottság a

308/2014. (X. 20.) FVB számú határozatával

a Demokratikus Koalíció (1132 Budapest, Victor Hugo utca 11-15., bírósági nyilvántartási szám:14391, e-mail cím: valaszta@dkp.hu) képviseletében Gyurcsány Ferenc elnök által **Budapest Főváros XV. kerület Helyi Választási Bizottság 220/2014. (X.16.) számú elsőfokú határozata** ellen benyújtott fellebbezés tárgyában nyolc igen szavazattal, egy nem szavazat ellenében a következő határozatot hozta:

A Fővárosi Választási Bizottság az elsőfokú határozatot megváltoztatja és

- dr. Pintér Gábor kifogását a 6. és 7. számú bizonyíték vonatkozásában, valamint

- a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség kifogás-kiegészítését

elkésettség miatt érdemi vizsgálat nélkül, míg a kifogások egyéb részeit érdemi vizsgálata alapján elutasítja.

A határozat ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, a meghozataltól számított három napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben, vagy elektronikus dokumentumként a Fővárosi Ítéltáblához címzett bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be a Fővárosi Választási Bizottságnál (1052 Budapest V. kerület, Városház u. 9-11., fax: 327-1855, e-mail: FVB@budapest.hu) úgy, hogy az legkésőbb 2014. október 23-án (csütörtök)16.00 óráig megérkezzen. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhú másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

I n d o k o l á s

Dr. Pintér Gábor választópolgár, valamint a FIDESZ - Magyar Polgári Szövetség (a továbbiakban együttesen: Kifogástevők) 2014. október 14. napján a választás alapelveinek és választási kampány szabályainak megsértése miatt — tartalmilag nagyrészt egyező, de külön beadványba szerkesztett — kifogást nyújtottak be a Budapest Főváros XV. kerületi Helyi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: HVB).

Jogorvoslati kérelmükben előadták, hogy a HVB 17/2014. (IX. 02.) számú határozatával Hajdu Lászlót a „Demokratikus Koalíció” (DK) jelölő szervezet által jelölt polgármester-jelöltként vette nyilvántartásba.

Ennek ellenére Hajdu László az internetes és Facebook oldalakon megtévesztésre alkalmas módon úgy került feltüntetésre, mintha nemcsak a DK, hanem más pártok és szervezetek, így az Együtt – a Korszakváltók Pártja, a Magyar Liberális Párt (LMP), a Magyar Szocialista Párt (MSZP), a Párbeszéd Magyarországért Párt (PM) és a Rászorulókat Támogatók Egyesülete (RÁTE) szervezet jelöltje is lenne.

Ezzel a tevékenységgel jogellenes módon befolyásolták a választói akaratot, azt a látszatot keltve, mintha Hajdu Lászlót a tényleges jelölő szervezetén kívül más szervezetek is jelölték volna. Álláspontjuk szerint Hajdu László jelölőszervezetekre vonatkozó tényállításai megtévesztőek, amelyek elbizonytalanítják a választókat. Hivatkoztak továbbá arra a körülményre is, hogy Hajdu László magatartása szándékos volt.

Kifogástevők szerint ez a magatartás jogszabálysértést valósít meg, és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. §-ának a), c), e) pontjaiba ütközik, tehát sérti a választás tisztaságát, az esélyegyenlőséget a jelöltek és a jelölő szervezetek között, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlást. Álláspontjuk szerint mivel a jogsértéssel érintettek köre nagy (a kerület összes lakosához eljuthattak a hamis üzenetek és a valótlan állítások) és a jogsértés súlya is nagy (jelentősen tudta befolyásolni a választás eredményét), továbbá a jogsértés területi kiterjedtsége is óriási, valamint az elkövetés folyamatos, sokszor előforduló jellegű és szándékos volt, mindezek olyan nagy mértékben befolyásolták a választás eredményét, hogy a szoros eredményt hozó körzetekben és a polgármesterek esetében a választás megismétlése indokolt.

Dr. Pintér Gábor két ténnyel is alátámasztani kívánta, milyen nagy jelentőséget tulajdonított annak, hogy Hajdu Lászlót ne csak a DK, hanem az Együtt – a Korszakváltók Pártja, az LMP, az MSZP, a PM és a RÁTE jelöltjeként állítsák be:

- számos fórumon és módon, minél szélesebb körben, minél nagyobb nyilvánosság biztosításával kívánták a hamis tényállításokkal a választópolgárokat befolyásolni. Arra törekedtek, hogy hamis üzenetük az összes választópolgárhoz eljusson.
- megkísérelték a jogsértő tartalmakat, különösen az internetes és a közösségi oldalakon szereplő tartalmakat a választást követő napon törölni.

Állították, hogy új választás kiírása esetén a mostani eredményekhez képest lényegesen eltérő eredmények születnének. A tisztességes választásokhoz fűződő közérdek miatt a választópolgároknak, a jelölő szervezeteknek és a jelölteknek is érdeke a 2014. október 12-i választás megismétlése. Felhívták a figyelmet a szoros eredményt hozó polgármester, valamint a 6. és a 9. számú egyéni képviselői választásra.

Mindezek alapján Kifogástevők kérték a jogszabálysértés tényének megállapítását, a jogszabálysértők eltiltását a további jogszabálysértéstől, továbbá a polgármester választás, valamint a 6. és 9. egyéni választókerületben a választási eljárás jogorvoslattal érintett részének megsemmisítését és ezen választások megismételtetését.

Kérték továbbá bírság kiszabását is a jelöltre, a jelölő szervezetre és az internetes közzétételt lehetővé tevő személyekre vonatkozóan.

A kifogásokban bizonyítékként internetes oldalak, Facebook oldalak, választási plakát és választási szórólap kerültek 1—7. tartó sorszámmal megjelölésre és bemutatásra.

A FIDESZ - Magyar Polgári Szövetség 2014. október 15. napján kifogását plakátokról készített fényképekkel is kiegészítette, amely képeken a fentebb felsorolt jelölő szervezetek emblémái láthatók, azokat a plakátok az „ÖSSZEFOGÁS” elnevezéssel jelölik, azt a hamis látszatot keltve, mintha Hajdu László az összes feltüntetett szervezet jelöltje lenne.

A HVB megállapította, hogy a Kifogástevők által benyújtott két kifogás tárgya összefügg, ezért jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel a Ve. 217. § (1) bekezdése alapján azok egyesítéséről döntött.

A HVB a 220/2014. (X.16.) számú elsőfokú határozatával a **kifogásoknak helyt adott** és megállapította a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c), e) pontjaiban foglalt alapelvek megsértését, tekintettel arra, hogy jogszabálysértően a választói akarat befolyásolására alkalmas, megtévesztő adattartalmú kampányeszközöket használtak fel. Emiatt megsemmisítette a polgármester választásra, valamint a 6-os és 9-es egyéni választókerületre vonatkozó eljárás jogorvoslattal érintett részét, a jogsértőket eltiltotta a további jogsértéstől, továbbá Hajdu Lászlót 253 750.- Ft, a Demokratikus Koalíció jelölő szervezetet 761 250.- Ft, az Édua Infomédia Kft-t, mint honlap üzemeltetőt szintén 761 250.- Ft összegű bírság megfizetésére kötelezte.

A HVB a megismételt szavazás napját 2014. november 9. napjára tűzte ki.

A HVB döntését azzal indokolta, hogy a kifogáshoz csatolt politikai hirdetést tartalmazó weboldalon és plakátokon „a demokratikus ellenzék XV. kerületi polgármester jelöltje” mondat a megjelölt szervezetek emblémájának együttes megjelenítésével és ábrázolásával azt közvetíti, hogy Hajdu László a demokratikus ellenzékhez tartozó mely pártok jelöltje, illetőleg ezt a látszatot kelti annak ellenére, hogy személyét kizárólag a Demokratikus Koalíció, mint jelölő szervezet jelölte. Ugyanez állapítható meg a kifogáshoz csatolt hirdetést tartalmazó weboldalon, amelyeken programjának aláírását követően Hajdu László a megjelölt valamennyi jelölőszervezet polgármester-jelöltjeként tünteti fel magát, avagy bejegyzések szerint „a RÁTE Egyesület és a baloldali összefogás pártjainak közös polgármester jelöltje”-ként, továbbá „az ellenzéki összefogás közös jelöltjeként kerül megemlítésre.

A HVB álláspontja szerint Hajdu László és az öt jelölő Demokratikus Koalíció, mint jelölő szervezet megtévesztő kampányeszközöket a kampányidőszakban nyilvánvalóan a választói akarat befolyásolása, avagy ennek megkísérlése céljából használta fel lehetőség szerint a legtöbb közlési és megjelenítési formában, illetőleg a lehető legszélesebb körben. Megállapította a HVB, hogy Hajdu László és az öt jelölő szervezet nem tett eleget a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapvető követelményének a megtévesztő kampányeszköz használatával. Megsértették a jelöltek és jelölőszervezetek közötti esélyegyenlőség alapvető is azzal, hogy a Hajdu László jelölő szervezetnél több jelölőszervezet tüntettek fel a neve mellett, továbbá a jelölés és a támogatás szándékos összevegyítésével, annak nem egyértelmű, sőt kifejezetten félreérthető feltüntetésével, azaz a választói akarat elbizonytalanításával a választás tisztaságának megóvására irányuló alapvető is megsértették.

A HVB az eset összes körülményét vizsgálva és a jogsértés súlyát mérlegelve arra a következtetésre jutott, hogy a jogsértő kampánytevékenység a választói akarat olyan mértékű befolyásolására volt alkalmas, amely a választás eredményére is kihatással járt, érte ez alatt mind a polgármester, mind pedig az egyéni választókerületben megtartott választási eljárást, amelynek következtében indokolt a választási eljárás jogorvoslattal érintett valamennyi részének megsemmisítése és megisméltése.

Döntésének meghozatalánál, továbbá a bírság indokoltságának és mértékének megállapításánál figyelembe vette a HVB azt a körülményt, hogy a jogsértéssel érintettek köre nagy, területi kiterjedtsége széles, jellege ismétlődő (korábban meghozott határozataival sújtotta már bírsággal Hajdu Lászlót és a Demokratikus Koalíciót) és súlyát tekintve a leggyakoribb kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználását érinti, így a jogsértő kampánytevékenység a választói akarat jelentős befolyásolására avagy annak megkísérlésére alkalmas.

A HVB elsőfokú határozata ellen — a törvényes határidőn belül — a Demokratikus Koalíció nyújtott be fellebbezést a Fővárosi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: FVB), melyben a 220/2014. (X. 16.) számú határozat megváltoztatását és a kifogás elutasítását kérte.

Jogorvoslati kérelmében hivatkozott a Fővárosi Választási Bizottság 168/2014. (IX. 15.) FVB, valamint a 216/2014. (IX. 26.) FVB számú jogerős határozataira, amelyek nem találták jogsértőnek a támogató szervezetek emblémáinak megjelenítését Hajdu László választási kampányeszközein. Hivatkozott továbbá a Szegedi Ítéltábla Pk.I.20.879/2014/2. számú és a Kúria Kvk.II.38.056/2014/3. számú végzésére, amelyek egyrészt a támogató pártemblémák feltüntetésének, másrészt a „demokratikus ellenzék közös polgármesterjelöltje” szlogen jogszerűsége tárgyában foglaltak állást és azokat szintén nem találták jogsértőnek.

Álláspontja szerint a támogató szervezetek feltüntetése a kampányeszközökön bevett gyakorlat, az a választók megtévesztésére nem alkalmas. Ugyanígy nem alkalmas a választók megtévesztésére a „demokratikus ellenzék közös polgármesterjelöltje” szlogen sem.

Előadta, hogy a választási eredmény megsemmisítését és a választási eljárás megisméltését csak olyan jogsértés alapozza meg, amely választás eredményét érdemben befolyásolja. Erre vonatkozóan pedig sem a kifogás, sem a határozat nem tartalmaz sem előadást, sem bizonyítékot, így a választási eredmények megsemmisítése és a választási eljárás megisméltése még akkor is téves mérlegelés eredménye lenne, ha egyébként a kifogással érintett kampányeszközök jogsértőek lennének. Rámutatott arra is, hogy a kifogásban állított, a polgármester választással összefüggő jogsértésnek a Budapest XV. kerületi 6-os és 9-es önkormányzati egyéni választókerületi választással nincs összefüggése, a polgármester-választással összefüggő esetleges jogsértés nem hat ki az egyéni választókerületi képviselő választásra, emiatt a jogsértés megállapítására, a választási eredmény megsemmisítésre és a választási eljárás megisméltetésére eleve nincs törvényes lehetőség.

A fellebbezés alapos.

Az FVB a Ve. 231. § (4) bekezdése alapján a kifogást, a fellebbezést, a sérelmezett határozatot és az azt megelőző eljárást is megvizsgálta.

A Kúria Kvk.I.38.007/2014/2. számú végzésében rögzítette, miszerint annak bizonyítása, hogy a kifogás törvényes határidőn belül került az annak elbírálására hatáskörrel rendelkező választási bizottsághoz benyújtásra, minden esetben a kérelmező eljárásjogi kötelezettsége. A kifogás elbírálójának mindenkor hivatalból vizsgálnia kell a határidőket, a meg nem jelölt, nem igazolt határidő sem a Ve. 209. § (1), sem a (2) bekezdés szerint nem tekinthető megtartottnak. Az elkésett kifogást a Ve. 215. § b) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.

Az FVB megállapítja, hogy a HVB a kifogás törvényes határidőben való benyújtásának vizsgálata kapcsán egyes bizonyítékok vonatkozásában téves eredményre jutott.

Dr. Pintér Gábor kifogásának 6. és 7. bizonyítéka kapcsán (választási plakát és választási szórólap) rámutat az FVB, hogy azok nem tekinthetők a Ve. 209. § (2) bekezdésében szabályozott folyamatosan fennálló tevékenységnek, amelynek fennállása alatt a kifogást bármikor be lehet nyújtani. Ennélfogva kifogástevőnek igazolnia kellett volna az elkövetés időpontját.

Kifogástevő beadványában azonban semmiféle utalást nem tesz arra, hogy ezen bizonyítékokat mikor észlelte vagy mikor kapta meg, milyen módon jutott hozzá. Erre a körülményre a megjelölt bizonyítékokból sem lehet következtetni, mert azokon sincs semmiféle (készítési, kibocsátási vagy terjesztési) dátum.

A Fidesz- Magyar Polgári Szövetség kifogás-kiegészítésében pedig maga a beadványozó közli, hogy a plakátok már a választást megelőző héten is megtalálhatók voltak az általa megjelölt helyeken, ehhez képest a plakátokkal kapcsolatos észrevételeit csak 2014. október 15-én tette a kifogás tárgyává, tehát a Ve. 209. § (1) bekezdése által megkívánt, a sérelmezett jogszabálysértéstől számított három napos határidőt nem tartották be, ezért kifogás-kiegészítés elkésett.

Az FVB álláspontja szerint a HVB-nek kifogások ezen részeit érdemi vizsgálat nélkül, elkésettség miatt, a Ve. 215. § b) pontja alapján el kellett volna utasítania.

Az FVB a kifogások egyéb részeit, azaz érdemben vizsgálható bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelte.

A Ve. 2. § (1) bekezdése szerint a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket:

- a) a választás tisztaságának megóvása,
- b) önkéntes részvétel a választási eljárásban,
- c) esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között,
- d) a fogyatékossgal élő választópolgárok joggyakorlásának elősegítése,
- e) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás.

Kifogástevők szerint Hajdu László és a DK magatartása sérti a Ve. 2. § (1) bekezdésnek a), c), e) pontjaiban rögzített alapelveket, tehát a választás tisztaságát, az esélyegyenlőséget a jelöltek és a jelölő szervezetek között, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlást.

A Fővárosi Ítéltábla által korábbi ügyben meghozott, 1.Pk.50.001/2014/2. számú végzés szerint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveivel összefüggésben az Alkotmánybíróság a 18/2008. (III.12.) AB határozatában már a korábban hatályban volt Ve. tekintetében kifejtette, hogy az nem tartalmaz szabályozást arra nézve, mely esetekben sérül a rendeltetésszerű joggyakorlás követelménye, nem ad még példálózó eligazítást sem a tekintetben, hogy a jognak a rendeltetésével ellentétes célra irányuló gyakorlása mikor valósít meg joggal való visszaélést, illetőleg mely esetekben tekinthető rendeltetésellenes joggyakorlásnak. A jogalkotó a jogalkalmazóra bízta ennek megítélését, a rendeltetésellenes joggyakorlás kritériumai minden esetre általánosan alkalmazható jelleggel nem meghatározhatók. A rendeltetésellenes joggyakorlás megállapítására akkor kerülhet sor, ha annak valamilyen hátrányos jogkövetkezménye van (pl.: mások jogainak korlátozása, csorbítása). Az alapelv változatlanságára tekintettel mindezek a jelenleg hatályos Ve. alkalmazása során is irányadók.

A támogató szervezetek emblémáinak kapcsán, amelyeket a 2. számú bizonyíték 6. oldala, 12. oldala, 14. oldala; a 3. számú bizonyíték 6. oldala, 12. oldala; a 4. számú bizonyíték 9. oldala; az 5. számú bizonyíték 1. oldala; a 6. számú bizonyíték és 7. számú bizonyítékok tartalmazzák az FVB nem lát lehetőséget sem a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveinek, sem más alapelv megsértésének megállapítására, ugyanis álláspontja szerint a Facebook, illetve az egyéb internetes oldalakon, vagy szórólapon és plakátokon a támogató szervezetek emblémáinak megjelenítése konkrét jogszabályt nem sért, és nem állapítható meg az sem egyértelműen, hogy kinek a jogát, rendeltetésszerű joggyakorlását sértené, hátrányos jogkövetkezményekkel kik számára járna.

Az FVB álláspontja az, hogy meg lehet különböztetni a jelölő szervezetet a jelöltet támogató szervezetektől. Az ügy tárgyát képező Facebook és internetes oldalakon nem jelenik meg, hogy melyek a támogató szervezetek emblémái, és melyek a jelölőszervezetek emblémái. Következésképpen az oldalak azt az információt sem közvetítik, hogy valamennyi szervezet, amelynek az emblémája megjelenik, jelölőszervezet volna. Ezért ezek a megjelenések nem alkalmasak a választók megtévesztésére, nem sértik a választási eljárás alapelveit. Megjegyzi az FVB, hogy a 2. számú bizonyíték 6. oldalán és a 3. számú bizonyíték 6. oldalán a „Szavaz RÁ TE is!” fejcímű plakátoknál ez a probléma fel sem merülhet, mivel azoknál a jelölő szervezet (DK) és a támogató szervezetek már helyzetüknek való feltüntetéssel vannak megjelenítve.

Vizsgálta a FVB a kifogásokban megjelölt internetes és Facebook helyeken található szöveget és választási szlogeneket is:

- „Hajdu László
a DK, az Együtt-PM, az MSZP, a Liberálisok a Ráte (Rászorulókat Támogató Egyesülete) Bp. XV. kerület polgármester jelöltje” (1. bizonyíték, 1/a. bizonyíték),
- „Hajdu László a demokratikus ellenzék XV. kerületi polgármester-jelöltje” (2. számú bizonyíték 12. oldal, 3. számú bizonyíték 12. oldal, 4. számú bizonyíték 9. oldal),
- „Hajdu László
Budapest XV.
a demokratikus pártok és civil szervezetek közös polgármester-jelöltje” (2. számú bizonyíték 25-26. oldal),

- „Hajdu László, a RÁTE Egyesület és a baloldali összefogás pártjainak közös polgármester-jelöltje” (3. számú bizonyíték 12. oldal, 4. számú bizonyíték 10. oldal),
- „Hajdu László, az ellenzéki összefogás pártjainak közös jelöltje” (4. számú bizonyíték 10. oldal)

Az FVB álláspontja szerint ezen választási kampányszövegek és szlogenek sem önmagukban, sem a megjelenések egészében (a pártemblémákkal együttesen) nem alkalmasak a választók megtévesztésére vagy elbizonytalanítására. Az idézett szlogenekben együtt tüntetik fel a támogató szervezeteket és a jelölő szervezeteket, oly módon, hogy egyértelmű legyen mely szervezetek kívánják a jelölt választási győzelmét, míg azt nem állítják, hogy Hajdu László valamennyiüknek a HVB által nyilvántartásba vett hivatalos jelöltje. Mindezeket az FVB kampányjellegű jelöltségként, éppen a választópolgárok egyértelmű eligazítása érdekében tett megjelenítésként értékelte. Megtévesztő tartalom hiányában a választópolgárok félrevezetése nem állapítható meg.

Megjegyzi az FVB, hogy a támogató szervezetekként beállított szervezetek az ekként való megjelenítésüket a választási eljárás során nem kifogásolták.

Mindezek alapján az FVB nem találta megalapozottnak a kifogásban előadottakat és a sem a választási alapelvek, sem a kampányelőírások megsértését nem találta bizonyítottnak, amelyek miatt bírság kiszabására sem látott lehetőséget.

Tekintettel arra, hogy az FVB jogsértést nem állapított meg, az elsőfokú határozatot a Ve. 231. § (5) bekezdés *b)* pontja alapján megváltoztatta, és kifogást részben érdemi vizsgálat nélkül, részben pedig érdemi vizsgálata alapján elutasította.

Mindezek alapján a Fővárosi Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A határozat a Ve. 2. § (1) bekezdés *a)*, *c)*, *e)* pontjain, a 209. § (1) és (2) bekezdésén, 215. § *b)* pontján, a jogorvoslati lehetőségről szóló tájékoztatás a Ve. 222. §-án, a 223. §-án, a 224. §-án, az illetékekről szóló tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, 43. § (7) bekezdésén, és 62. § (1) bekezdés *s)* pontján alapul.

Budapest, 2014. október 20.

Dr. Temesi István
Fővárosi Választási Bizottság
elnök